

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/51139
G.K.12

Sayı : 19809844-610- 663372
Konu : 7/51139 Esas Sayılı Soru Önergesi

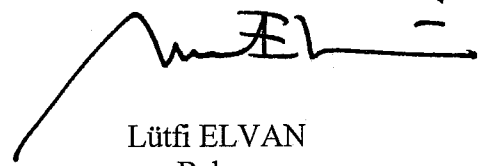
22/10/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :24/09/2021 tarihli ve 43452547-120.07-E. 0880087 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Denizli Milletvekili Sayın Gülizar BİÇER KARACA'ya ait 7/51139 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak Türkiye İstatistik Kurumundan alınan bilgiler ekte yer almaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Lütfi ELVAN
Bakan

Ek: 7/51139 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

**Denizli Milletvekili Sayın Gülizar BİÇER KARACA'ya ait 7/51139 Esas
Sayılı Soru Önergesine İlişkin Türkiye İstatistik Kurumundan Temin
Edilen Bilgilerin Yer Aldığı Cevap Metni**

Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) temel görevi; ulusal ve uluslararası kullanıcıların ihtiyaç ve önceliklerini dikkate alarak, kaliteli, güncel, güvenilir, tutarlı, tarafsız, uluslararası standartlara uygun istatistikleri üretmek ve kullanıma sunmaktır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), ürettiği tüm istatistikleri, uluslararası normlarda; mesleki bağımsızlık, şeffaflık, karşılaştırılabilirlik, tarafsızlık ve doğruluk ilkelerine bağlı olarak, Avrupa Birliği ve dünya genelinde geçerli olan, uluslararası kurumlar tarafından tavsiye edilen yöntem, tanım ve kavramları kullanarak hesaplamaktadır. Söz konusu kavram ve yöntemler ile uygulama sonuçları, yerli ve yabancı kurum ve kuruluşlardaki uzmanların değerlendirmelerine açık olduğu gibi, en ayrıntılı düzeyde de kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

TÜİK'te, istatistik üretimi ve dağıtımı, planlı bir çalışmayı gerektiren bilgi ve deneyim isteyen kapsamlı bir süreçtir. İstatistiklerin güvenilir olmasının en önemli kriterlerinden biri istatistik üretim sürecinin her aşamasında uluslararası normların dikkate alınmasıdır. Ürettiği istatistiklerde Avrupa İstatistik Sistemi Kalite Deklarasyonu Normları ile Avrupa İstatistikleri Uygulama Esaslarına uyan TÜİK'te, ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara cevap verecek çeşitlilikte istatistiklerin üretilmesi ve kullanıcı odaklı bir bilgi dağıtım sisteminin geliştirilmesi benimsenir.

Temel değerlerinin yanı sıra doğru ve güvenilir verilerin üretilmesinde TÜİK, Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları'nı (Code of Practice) referans alır. TÜİK kalite güvence çerçevesi bu uygulama esaslarına dayanır.

Bu doğrultuda TÜİK; işgücünün arz yönüne ilişkin temel veri kaynağı olan ve düzenli olarak uyguladığı Hanehalkı İşgücü Araştırması (HİA) ile nüfusun işgücü durumuna, istihdamda olanlara ve işsizlere yönelik ayrıntılı ve güncel bilgi derlemektedir. Üretilen istatistiklerde uluslararası karşılaştırılabilirliğin sağlanabilmesi için uluslararası tanım ve standartlara uyulması zorunludur. Bu çerçevede, düzenli olarak uygulanmaya başlandığı 1988 yılından bu yana HİA'da Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından belirlenen istihdam ve işsizlik tanımları esas alınmaktadır. 2004 yılından itibaren de Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) standartlarına uyumun sağlandığı çalışmada üretilen işsizlik ve istihdam verileri uluslararası kuruluşlarca kullanılmakta ve diğer ülke verileri ile birlikte yayımlanmaktadır.

ILO tarafından belirlenen tanım ve kavramlar ile Eurostat'ın bu tanımların uygulanması ve ülkeler arası uyumun sağlanması amacıyla hazırladığı yönetmelikler kapsamında Hanehalkı İşgücü Anketi'nde tek bir işsizlik tanımı bulunmakta ve bu tanım kapsamındaki esaslar doğrultusunda hesaplanmaktadır. Buna göre; referans dönemi içerisinde istihdam halinde olmayan kişilerden,

- iş aramak için son dört hafta içinde aktif iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve
- 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan

kurumsal olmayan çalışma çağındaki (15 ve daha yukarı yaştaki) nüfus işsiz olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca bir iş aramayan ancak “bir iş bulmuş, başlamak için bekleyen ve 3 ay içinde bu işine başlayacağını belirten” kişiler de işsiz tanımı kapsamındadır.

İşgücü ise referans döneminde, ekonomik mal ve hizmetlerin üretimi için emek arzında bulunan veya bulunmak isteyen çalışma çağındaki nüfusu kapsar ve istihdamda olanlar ile işsizlerin toplamı olarak ifade edilmektedir. Buna göre işsizlik oranı, işsiz nüfusun işgücü içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır.

Ayrıca, Türkiye İstatistik Kurumunun kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin olarak 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 30/06/2021 tarihinde yapılan değişiklik sonucunda TÜİK, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğine haiz ve Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ilişkili bir kurum haline dönüştürölmek suretiyle bizzat Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile bilimsel, teknik ve mali özerkliği güçlendirilmiştir.